

LEGE
privind utilizarea bunurilor confiscate
în scopuri sociale sau în interes public

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

Prezenta lege transpune art. 18 (5), 19 și 20 (2) din Directiva (UE) 2024/1260 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind recuperarea și confiscarea activelor, CELEX: 32024L1260, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L din 2 mai 2024.

Articolul 1. Scopul legii

Prezenta lege urmărește crearea cadrului legal necesar pentru utilizarea în scopuri sociale sau în interes public a bunurilor și sumelor de bani confiscate provenite din săvârșirea de activități infracționale.

Articolul 2. Destinația socială și publică a bunurilor confiscate

(1) Utilizarea socială reprezintă procesul de redistribuire a bunurilor și sumelor de bani confiscate, inclusiv a sumelor de bani obținute din executarea hotărârilor penale de confiscare prin echivalent, precum și a sumelor de bani repatriate sau care fac obiectul unui acord internațional de partajare, cu scopul de a fi folosite pentru activități de dezvoltare economică, de a sprijini proiecte de interes social și de mediu și la promovarea bunăstării generale. Acestea includ, dar nu se limitează la, servicii sociale, servicii educaționale, servicii de asistență medicală sau sănătate, servicii culturale și servicii comunitare în folosul comunităților și anumitor categorii de persoane, în special al grupurilor marginalizate social sau al persoanelor vulnerabile, având ca obiectiv principal satisfacerea nevoilor sociale și îmbunătățirea calității vieții. Redistribuirea bunurilor și sumelor de bani confiscate cu acest scop poate fi realizată către persoane fizice, persoane juridice de drept privat cu scop nelucrativ, precum asociații, fundații, instituții private, culte religioase și părțile lor componente sau alte entități neguvernamentale.

(2) Utilizarea în interes public reprezintă procedura de atribuire a bunurilor și sumelor de bani confiscate, inclusiv a sumelor de bani obținute din executarea hotărârilor penale de confiscare prin echivalent, precum și a sumelor de bani repatriate sau care fac obiectul unui acord internațional de partajare, către autorități și instituții publice, inclusiv, dar fără a se limita la, autorități și instituții publice din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, precum și către alte persoane juridice de drept public. Această utilizare are ca scop consolidarea capacităților funcționale ale statului, modernizarea infrastructurii publice, finanțarea programelor strategice de importanță națională sau locală, prevenirea și combaterea criminalității organizate și a corupției, precum și servirea oricăror altor scopuri care contribuie la îmbunătățirea exercitării atribuțiilor

funcționale ale autorităților și instituțiilor publice și la îndeplinirea funcțiilor esențiale ale statului.

Articolul 3. Noțiuni

Termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au următorul înțeles:

bunuri confiscate în proceduri penale – bunuri definite conform art. 132¹ din Codul penal, precum și bunurile prevăzute la art. 459 alin. (2) și (3) din Codul civil și lucrurile și lucrările prevăzute la art. 460 alin. (1) și (4) din Codul civil care trec în proprietatea statului în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive în materie penală;

persoană asociată – orice persoană fizică care:

a) este sau a fost în ultimii zece ani beneficiar efectiv al unei persoane juridice de comun cu persoana de la care au fost confiscate bunurile, soțul, rudele sau afinii acestuia până la gradul IV, inclusiv;

b) are sau a avut în ultimii zece ani beneficii financiare de la persoana de la care au fost confiscate bunurile sau din partea unei persoane juridice al cărei beneficiar efectiv a fost sau este persoana de la care au fost confiscate bunurile, soțul, rudele sau afinii acestuia până la gradul IV, inclusiv;

c) este sau a fost în ultimii zece ani administrator, gestionar efectiv, fondator ori deținător al unor acțiuni sau cote-părți ale unei persoane juridice al cărei beneficiar efectiv a fost sau este persoana de la care au fost confiscate bunurile, soțul, rudele sau afinii acestuia până la gradul IV, inclusiv;

d) a înregistrat sau înregistrează pe numele său ori a acordat sau acordă suport la înregistrarea pe numele persoanelor terțe a unor drepturi, a unor bunuri imobile sau mobile, a unor persoane juridice care aparțineau sau aparțin persoanei de la care au fost confiscate bunurile, soțul, rudele sau afinii acestuia până la gradul IV, inclusiv.

Articolul 4. Domeniul de aplicare

Prezenta lege se aplică următoarelor categorii de bunuri confiscate:

- a) bunurilor confiscate în proceduri penale;
- b) bunurilor confiscate repatriate;
- c) bunurilor partajate prin acorduri internaționale și bunurilor confiscate ce revin Republicii Moldova în temeiul unei hotărâri judecătorești penale străine;
- d) sumelor de bani confiscate în proceduri penale;
- e) sumelor de bani obținute din executarea hotărârilor judecătorești penale de confiscare prin echivalent;
- f) sumelor de bani repatriate sau care fac obiectul unui acord internațional de partajare, rămase după acoperirea cheltuielilor de administrare, conservare sau valorificare a bunurilor, a deducerii sumelor care fac obiectul distribuirii internaționale, precum și a altor rețineri.

Articolul 5. Evidența bunurilor confiscate

(1) Evidența bunurilor confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c) eligibile utilizării în scopuri sociale sau în interes public se realizează de către Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale.

(2) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale analizează modul și gradul de valorificare a bunurilor confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c), în scopul evaluării eficienței procesului de recuperare și identificării măsurilor necesare pentru îmbunătățirea gestionării acestora. Rezultatele analizei se publică pe pagina web a Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale.

Articolul 6. Gestionarea bunurilor confiscate

(1) Serviciul Fiscal de Stat întreprinde toate acțiunile necesare pentru bunurile confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c) în vederea preluării, evaluării, înregistrării drepturilor de proprietate, administrării, vânzării sau, după caz, distrugerii, conform procedurii stabilite de Guvern.

(2) Serviciul Fiscal de Stat întreprinde toate acțiunile necesare pentru înregistrarea drepturilor asupra bunurilor confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c) în registrele de publicitate, conform legii.

(3) În situația în care confiscarea vizează cotele-părți din bunurile confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c), după înregistrarea drepturilor în registrele de publicitate, Serviciul Fiscal de Stat procedează la vânzarea respectivelor cote-părți ori recurge la încetarea proprietății comune pe cote-părți, conform legii.

(4) Este interzisă răscumpărarea directă sau indirectă a bunurilor confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c) de către persoana de la care au fost confiscate, soțul, rudele și afinii acestuia până la gradul IV, inclusiv, sau persoanele asociate acestora.

Articolul 7. Transparența informațiilor cu privire la bunurile confiscate

(1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale publică pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție informații actualizate despre fiecare bun confiscat prevăzut la art. 4 lit. a)-c), eligibil utilizării în scopuri sociale sau în interes public, cuprinzând tipul, valoarea acestuia, precum și alte date relevante.

(2) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale realizează campanii de informare publică privind oportunitățile de utilizare a bunurilor confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c) în scopuri sociale sau în interes public.

Articolul 8. Comisia pentru gestionarea bunurilor confiscate

(1) Comisia pentru gestionarea bunurilor confiscate (în continuare – Comisia) este un organ colegial, fără personalitate juridică, instituit pe lângă Ministerul Justiției, în scopul evaluării cererilor de utilizare și luării deciziilor privind utilizarea în scopuri sociale sau în interes public a bunurilor confiscate, în condițiile prezentei legi.

(2) Comisia este constituită din 9 membri, câte un reprezentant al:

- a) Ministerului Justiției;
- b) Ministerului Finanțelor;

- c) Ministerului Afacerilor Interne;
 - d) Ministerului Muncii și Protecției Sociale;
 - e) Ministerului Sănătății;
 - f) Ministerului Educației și Cercetării;
 - e) Ministerului Culturii;
 - g) Ministerului Mediului;
 - h) societății civile, desemnat de Ministerul Justiției.
- (3) Comisia se convoacă în ședințe ori de câte ori este necesar.
- (4) Secretariatul Comisiei este asigurat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale.
- (5) Regulamentul de activitate a Comisiei este aprobat de Guvern.

Articolul 9. Utilizarea în scopuri sociale sau în interes public a bunurilor confiscate

(1) Bunurile confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c), cu excepția celor prevăzute la art. 6 alin. (3), pot fi transmise cu titlu gratuit în proprietate sau în folosință gratuită autorităților și instituțiilor publice pentru a fi utilizate în interes public ori pot fi transmise în folosință gratuită în baza unor contracte persoanelor sau entităților prevăzute la art. 2 alin. (1) pentru a fi utilizate în scopuri sociale. Utilizarea în scopuri sociale sau în interes public a bunurilor confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c) este decisă de către Comisia, în modul și condițiile prevăzute de Guvern.

(2) Decizia Comisiei privind transmiterea spre utilizare a bunurilor prevăzute la alin. (1) se transmite ministrului justiției care decide prin ordin cu privire la transmiterea bunurilor respective. Ministrul justiției poate respinge decizia Comisiei dacă constată că aceasta contravine prevederilor legale, cu dispunerea examinării repetate a cererii de utilizare.

(3) Pentru utilizarea în scopuri sociale sau în interes public a bunurilor confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c), autoritățile și instituțiile publice sau persoanele ori entitățile prevăzute la art. 2 alin. (1) pot înainta cerere de utilizare Comisiei prin intermediul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale, în termen de 90 de zile de la publicarea informațiilor prevăzute la art. 7 alin. (1). Termenul de transmitere a cererilor de utilizare poate fi prelungit în funcție de circumstanțe detaliate în modul stabilite de Guvern.

(4) Comisia evaluează pe baze competitive și transparente toate cererile de utilizare primite în baza criteriilor menționate la alin. (5) și dispune transmiterea bunului confiscat solicitantului clasat pe primul loc. Procedura și modul de verificare a eligibilității și conformității cererilor de utilizare, precum și procedurile de transmitere a bunului confiscat este stabilit de Guvern.

(5) Cererile de utilizare conforme și eligibile sunt evaluate pe baza următoarelor criterii relevante, în funcție de bunul confiscat și solicitanți:

- a) experiența națională și/sau internațională în domeniu a solicitantului;
- b) relevanța cererii de utilizare față de nevoile grupurilor țintă vizate;
- c) relevanța cererii de utilizare în raport cu documentele strategice aferente domeniului de utilizare, existente la nivel național, regional, local și instituțional;

- d) metodologia de utilizare și activitățile propuse;
- e) riscurile legate de utilizarea bunului confiscat;
- f) disponibilitatea și strategia de atragere a resurselor materiale necesare pentru amenajarea și întreținerea bunului confiscat prevăzut la art. 4 lit. a)-c);
- g) modalitățile de comunicare a rezultatelor obținute prin utilizarea bunului confiscat.

(6) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale verifică anual modul de utilizare a bunurilor confiscate prevăzute la art. 4 lit. a)-c) de către solicitanții cărora li s-au atribuit acestea și informează Comisia cu privire la rezultatul verificării. Rezultatele privind modul de utilizare a bunurilor confiscate se includ în raportul anual de activitate a Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale și se publică pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție. În cazul în care bunul confiscat prevăzut la art. 4 lit. a)-c) transmis spre utilizare socială sau în interes public nu este utilizat corespunzător scopului pentru care a fost atribuit, Comisia întreprinde acțiuni de retragere a dreptului de folosință, conform procedurilor stabilite de Guvern.

(7) Dacă nici o cerere de utilizare nu întrunește criteriile menționate la alin. (5) sau nu au fost depuse cereri de utilizare pentru bunul confiscat prevăzut la art. 7 alin. (1), Comisia notifică Serviciul Fiscal de Stat.

Articolul 10. Utilizarea în scopuri sociale sau în interes public a sumelor de bani confiscate

(1) Sumele de bani prevăzute la art. 4 lit. d)-f) sunt înregistrate separat de către Ministerul Finanțelor la o poziție distinctă în bugetul de stat, și se repartizează după cum urmează:

- a) 70% constituie venit la bugetul de stat;
- b) 20% sunt alocate pentru a fi utilizate în scopuri sociale;
- c) 10% sunt alocate autorităților și instituțiilor publice prevăzute la alin. (3) pentru a fi utilizate în interes public.

(2) Decizia Comisiei privind acordarea sumelor de bani prevăzute la alin. (1) lit. b) se transmite ministrului justiției care decide prin ordin cu privire la alocarea sumelor respective. Ministrul justiției poate respinge decizia Comisiei dacă constată că aceasta contravine prevederilor legale, cu dispunerea examinării repetate a cererii de utilizare.

(3) Sumele de bani prevăzute la alin. (1) lit. c) se alocă de către Ministerul Finanțelor în egală măsură la suplimentarea anuală a bugetelor: Procuraturii Generale, Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Culturii și Ministerului Mediului. Regulamentul privind alocarea sumelor de bani prevăzute la alin. (1) lit. c) se aprobă de Guvern și va avea în vedere criterii de distribuire a acestora în scopul educației juridice, al prevenirii criminalității și al asistenței victimelor infracțiunilor, precum și al altor proiecte de interes public.

(4) Utilizarea sumelor de bani prevăzute în prezentul articol se alocă în vederea finanțării nerambursabile, pe baze transparente și competitive, a

proiectelor de educație juridică, prevenire a criminalității, asistență și protecție a victimelor infracțiunilor propuse de organizații necomerciale, reabilitarea și despăgubirea victimelor infracțiunilor, sprijinire a grupurilor marginalizate social sau al persoanelor vulnerabile, îmbunătățire a mediului, precum și asigurarea contribuției Republicii Moldova la mecanisme de sprijinire a țărilor terțe afectate de situații la care s-a răspuns prin adoptarea de măsuri restrictive sau sancțiuni.

(5) Conducătorii autorităților și instituțiilor publice prevăzute la alin. (3) repartizează sumele de bani pentru finanțarea unor proiecte sau programe de prevenire și combatere a criminalității sau creștere a capacității instituționale, și prezintă anual informația cu privire la utilizare mijloacelor bănești respective.

(6) Sumele de bani prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) nu pot fi utilizate pentru plata salariilor, sporurilor, premiilor, suplimentelor sau oricărui alt tip de beneficiu financiar acordat personalului autorităților și instituțiilor publice, precum și personalului entităților prevăzute la art. 2 alin. (1).

Articolul 11. Modalitatea de utilizare a bunurilor confiscate din străinătate

(1) Bunurile confiscate prevăzute la art. 4 lit. b), c) și f) se utilizează în conformitate cu prezenta lege.

(2) În cazul în care, prin negocieri cu alte state cu privire la repatrierea sau partajarea de bunuri confiscate prevăzute la art. 4 lit. b), c) și f), se stabilesc alte modalități de utilizare, acordurile internaționale au prioritate față de prezenta lege.

Articolul 12. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la momentul expirării a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul în termen de 3 luni de la data publicării a prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege, va asigura elaborarea și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prevederilor prezentei legi.

Președintele Parlamentului